

ETIOPATOGENEZĂ ȘI MODIFICĂRI MORFOHISTOLOGICE A EDENȚAȚIEI TOTALE.

Ilia Ritter, Alexandru Postolachi

Conducător științific: Alexandru Postolachi

Catedra de stomatologie ortopedică „Iarion Postolachi”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Edentația totală (ET) este o patologie dentară gravă care rămâne una dintre problemele nerezolvate în multe țări. Frecvent, etiologia este asociată cu caria și complicațiile acesteia, boli parodontale, tumori OMF. Conform OMS (2022), ET este prezentă la 7% din populația lumii de peste 20 de ani și la 23% din populația de peste 60 de ani. **Scopul studiului.** Analiza datelor actuale privind modificări morfohistologice a ET și identificarea factorilor etiologici pentru prevenirea și necesitatea tratamentului ET. **Material și metode.** Au fost cercetate sursele din literatura de specialitate, publicate în bazele de date PubMed, Google Scholar și altele, folosind cuvinte-cheie de căutare – „edentație totală”, „etiopatogenie”, „morfologie”. **Rezultate.** În urma analizei a 29 de surse științifice, s-a constatat că ET este o patologie polietologică severă care duce la multiple tulburări în cavitatea bucală și în organismul pacientului. Conform analizei, se poate concluziona că principalul factor în răspândirea ET este creșterea în vârstă, care este asociată cu un risc înalt de apariție a diferitelor boli și a complicațiilor asociate acestora. Pe parcursul studiului modificările patomorfofologice și histologice a ET au fost împărțite în 4 grupe principale: 1) Dereglări dento-dentare; 2) Modificări ale ATM și țesutului osos al maxilarelor; 3) Disfuncția mușchilor care mobilizează maxilarul inferior; 4) Modificări ale fibro-mucoasei și a vaselor sangvine. **Concluzii.** S-a stabilit că ET este o problemă urgentă și răspândită în stomatologie, care duce la patologii severe, în ciuda îmbunătățirii metodelor de tratament. ET duce la modificări patologice la toate nivelurile sistemului oro-maxilo-facial, ceea ce provoacă diverse disfuncții în organism, dintre care unele sunt ireversibile. Acest fapt arată necesitatea tratamentului și a prevenirii în timp util a acestei boli. **Cuvinte-cheie.** edentație totală, etiopatogeneză, morfohistologie.

ETIOPATOGENESIS AND MORPHOHISTOLOGICAL MODIFICATIONS OF COMPLETE EDENTULISM

Ilia Ritter, Alexandru Postolachi

Scientific adviser: Alexandru Postolachi

Iarion Postolachi Department of Orthopedic Stomatology, Nicolae Testemițanu University

Introduction. Complete edentulism (CE) is a severe dental pathology that remains one of the unresolved problems in many countries. Most often, the etiology is associated with caries and its complications, periodontal diseases, injuries, MFR tumors. According to WHO (2022), CE is present in 7% of the world's population over 20 years of age and in 23% of the population over 60 years of age. **Aim of the study.** Analysis of current data on morphohistological changes of CE and identification of etiological factors for the prevention and necessity of CE treatment. **Materials and methods.** The sources from the specialized literature, published in the databases PubMed, Google Scholar and others, were searched, using search keywords - „complete edentulism”, „etiopathogenesis”, „morphology”. **Results.** After analyzing 29 scientific sources, it was found that CE is a severe poly-etiological pathology that leads to multiple disorders in the patient's oral cavity and body. According to the analysis, it can be concluded that the main factor in the spread of CE is increasing age, which is associated with a high risk of various diseases and their complications. During the study, pathomorphological and histological changes in CE were divided into 4 main groups: 1) Dento-dental disorders; 2) Changes in the TMJ and bone tissue of the jaws; 3) Dysfunction of the muscles that mobilize the lower jaw; 4) Changes in the fibro-mucosa and blood vessels. **Conclusions.** It has been established that CE is an urgent and widespread problem in Stomatology, leading to severe pathologies despite the improvement of treatment methods. CE leads to pathological changes at all levels of the OMF system, which causes various dysfunctions in the body, some of which are irreversible. This fact shows the need for timely treatment and prevention of this disease. **Keywords.** complete edentulism, etiopathogenesis, morphohistology.